OEDIPE PE PLAIURI MOLDAVE

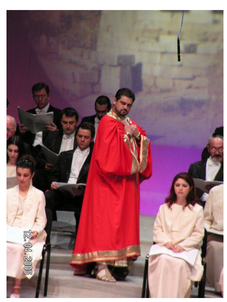
(Costin Popa– 9 decembrie 2005)

Sărbătoare enesciană la Iași! La cumpăna lunilor noiembrie și decembrie, sub sigla Ministerului Culturii și Cultelor, Opera Națională Română a programat câteva zile festive menite să marcheze acest an 2005, an comemorativ la împlinirea a 5 decenii de la trecerea în neființă a compozitorului nepereche. Nu au fost multe manifestări dar intensitatea lor, profesionalismul abordărilor au făcut ca ele să se transforme în eveniment.

Marți 29 noiembrie, Sala Symposium a Universității de Arte a găzduit colocviul „George Enescu, muzician al lumii", moderat de Vasilica Stoiciu-Frunză, admirabil muzician și motor al vieții ieșene de operă, la care și-au adus contribuția muzicologi de prestigiu precum Mihai Cozmei (Iași), Mihai Cosma, Laura Manolache, George Balint, Anca Florea (București) ș.a. În seara aceleiași zile, în Sala Filarmonicii „Moldova" a avut loc recitalul extraordinar Alexandru Tomescu (vioară) – Horia Mihail (pian) cu un program integral Enescu: **Preludiu pentru pian în fa #, Sonata „Torso", Toccata, Pavanne, Bourée din Suita pentru pian op.10, Adagio pentru vioară și pian, Suita „Impresii din copilărie" op.28**.

Desigur, premiera cu **Oedipe**, în formula de concert – spectacol (două reprezentații cântate în limba franceză, 30 noiembrie și 4 decembrie), a fost punctul de centrală atracțiozitate al Zilelor Enescu. Inițiativa directorului general al Operei, Corneliu Calistru, a fost meritorie – să nu uităm că **Oedipe** nu mai fusese programat la Iași de peste 20 de ani – și s-a transformat într-un succes pentru care managerul (la care se adaugă și calitatea sa de dirijor al spectacolului) împreună cu realizatorii merită felicitări. Deși anunțată – prudent – drept concert-spectacol, producția ieșeană a avut toate atributele unui spectacol total, modern, inedit, așa cum țări de avangardă într-ale mizanscenelor lirice – Germania, Olanda – practică în mod curent.

Orchestra pe scenă (fosa acoperită), având în plan secund mini-platoul de desfășurare a acțiunii, mai în spate corul (poziție fixă) și, pe fundal, un ecran destinat filmelor – proiecție (siluete dansante, grupuri statuare, imagini esențializate), iată aranjamentul în care s-a cântat și jucat **Oedipe**, cu mișcări plastice, simbolice. Câteva coloane laterale au sugerat decorul, costumele interpreților au fost clasic desenate de scenograful Nicolae Mihăilă și, dacă și corul ar fi avut costumația concordantă cu a eroilor (în loc de cea de seară), atunci termenul de concert din subtitlul producției ar fi putut să dispară. Poate la o viitoare reluare. Așa cum a fost conceput de regizorul Eduard Sveatchevici, **Oedipe** de la Iași – 2005 este un spectacol de contemporană ținută artistică. Și-au dat concursul Ansamblul de balet (coregrafia Gheorghe Stanciu) și, bineînțeles, orchestra și

corul Operei în colaborare cu membri ai Filarmonicii „Moldova”, ai corului „Gavriil Musicescu”, totul sub conducerea maestrului Calistru, corurile fiind pregătite de Valeriu Gâdei.

Densa și pretențioasa partitură a găsit în dirijorul serii (4 decembrie) un lector plin de energie, de minuțioasă aplecare asupra discursului muzical enescian. Diversitatea scriiturii, de la liric la dramatic, a fost restituită în puternica ei dimensiune, echilibrat și cursiv. Colaborarea dintre cele patru ansambluri instrumental – corale a fost bine stăpânită de baghetă, cu direcționare către omogenizarea impurităților, rezultanta fiind o sonoritate corect gândită și construită ce a rezonat amplu în minunata sală – cu acustică de invidiat – a Operei.

Oaspete în rolul titular a fost solistul scenei lirice bucureștene, unic tălmăcitor român al personajului, Ştefan Ignat, care urmează cursul ascendent de adăugare a noi valori interpretării sale deja cunoscute. Celebrul monolog Ou suis-je? este apreciabil susținut dramaturgic, intrarea din scena Sfinxului Il est un breuvage apare redată în culori amare iar declamația Et tous seraient maudites (actul al III-lea) apasă. Sunt câștiguri față de prestații anterioare. Sigur că rolul consumă, atât din unghi vocal cât și actoricesc, iar dozajul trebuie bine cumpănit astfel încât actul final să-și regăsească mesajul.

Toți partenerii lui Ignat au fost soliști ai Operei ieșene, dispersați într-o largă paletă valorică. Îi numesc aici, reflectând asupra ordonării: Elena Roșca (un Sfinx pe care l-aș asculta oricând fără voce amplificată), Florentina Onica (Iocasta ce se cutremură la atingerea mâinii lui Oedipe în scena încoronării – bine „găsit” moment!), Constantin Cristea (Străjerul), George Cojocariu (Tiresias), Mihail Frunză (autoritar Creon), Ovidiu Urzică (Marele Preot), Octavian Dumitru (Phorbas), Evredica Filipovici (Meropa), Irina Scafaru Roșu (prea brutală Antigona), Tudor Florența (Tezeu), Ricardo Nori (Păstorul), Constantin Ţaga (impersonal Laios) și, episodic, Laura Scripcaru (O femeie tebană).

Bravissimo, Opera Națională Română din Iași!